

31 Gevechtsgroep voor herhaling onder de wapenen

leef jij óók nog?"

O GENSCHIJNLIJK was het net als altijd, bij elke herhalingsoefening: het roerend weerzien der oude kameraden. Dat begon al in de trein, die de mannen van de 31 Gevechtsgroep naar Weert of Roosendaal, naar Oldebroek of Amersfoort bracht. Het zette zich voort in de bussen naar de opkomstcentra en in de legerplaatsen en kazernes, waar ze op deze dag door de „administratieve molen” werden gehaald.

VELEN zal het niet gemakkelijk zijn gevallen, de burgerbaan of het eigen bedrijf voor 25 dagen vaarwel te moeten zeggen. Met gemengde gevoelens zullen zij gestaard hebben naar de fatale zin in het oproepbiljet: „Hierbij roep ik U op grond van artikel 27 eerste lid b der Dienstplichtwet, op om voor herhalingsoefeningen in werkelijke dienst te komen...” Zonder dat zij wisten wat er in het eerste lid b stond, beseften ze: we zijn de pineut! En zwaar zuchtend zochten ze de militaire spullen, officieel PSU geheten, bij elkaar.

DIE neerslachtige stemming bleef hangen tot op de dag van opkomst, tot op het moment dat op de hoek van de zijstraat een wapenbroeder, steunend onder zijn plunjezak, eveneens richting station wandelde.

Toen werden de plunjezakken even op de stoep gezet en was het meteen „Ouwe hap” onder elkaar, met forse uitdrukkingen in een ruig soldatenjargon, waar haastig passerende burgers van rilden. Ja, zó was het dinsdag 14 april in Weert en Roosendaal, in Amersfoort en Oldebroek. In de stralende voorjaarszon ontloek schielijk de soldatenhumor, bloeide de wapenbroederschap snel op tot ongekende hoogten! Maar één ding misten wij die dag: het befaamde embleem van de Derde Divisie: de drietand. De betrekkelijk jonge dienstplichtigen die hier voor de eerste maal voor herhalingsoefeningen onder de wapenen kwamen, hadden meest hun diensttijd volbracht bij de parate 4e Divisie en droegen het klaverblad nog op de mouw.

We zullen de drietand niet terugzien, want de 3e Divisie heeft als divisie opgehouden te bestaan. Na acht jaren op voorreffelijke wijze deel uitgemaakt te hebben van de KL, gaat zij uit onze legerorganisatie verdwijnen. Voor haar in de plaats komen drie zelfstandige gevechtsgroepen, gevormd door jongere lichten. Als eerste van deze drie kwam afgelopen maand de 31e, onder commando van kolo-

nel M. Raebel, voor herhalingsoefeningen onder de wapenen.

Vlot werk

In de legerplaats Budel zagen wij twee infanterie-bataljons, een garde-bataljon Jagers en een garde-bataljon Fuseliers opkomen, met de staf en stafcie van de gevechtsgroep. Bij honderden brachten de bussen van het station Weert de dienstplichtigen naar de legerplaats, waar zij snel en methodisch „verwerkt” werden. Die snelheid werd aanzienlijk bevorderd door het feit, dat de militairen gelijk met hun oproep twee vragenlijsten toegestuurd hadden gekregen om thuis in te vullen, een algemene en een medische vragenlijst. Dit invullen moest vroeger in het opkomstcentrum gebeuren. Nu bracht het overgrote deel alles kant en klaar mee. Zo konden de administrateurs in een kwiek tempo hun zaken afwickelen, waarna aan de lopende band de doorlichting geschiedde en andere medische zaken werden afgehandeld. Het viel ons als steeds weer op hoe rustig deze grootverlofgangers onder de wapenen kwamen en met hoeveel vriendschap zij werden begroet door de kameraden, die eerder aangekomen waren. In de maanden, destijds gezamenlijk bij de parate onderdelen doorgebracht, waren kennelijk hechte banden gesmeed, die na twee jaar nog niets van hun bindende kracht hadden verloren!

DAT zo'n opkomstdag vlot verloopt en dat in de volgende dagen de oefenprogramma's punctueel worden afgewerkt, wordt door het gros van de troep aanvaard als iets dat voor zichzelf spreekt. Men heeft geen idee van de enorme hoeveelheid voorbereidend werk, dat aan een herhalingsoefening als deze vooraf gaat. Om hier eens iets over te schrijven, hadden wij enkele weken tevoren een gesprek met officieren van de kernstaf van de 31e Gevechtsgroep, die een tipje oplichten van de sluijer, welke dit „werk op de achtergrond” meestal bedekt. Wanneer dienstplichtig soldaat Jan de Vries dinsdag in het opkomstcentrum aankomt, dan moet daar administratief alles gereed zijn (taak van de S1). In de

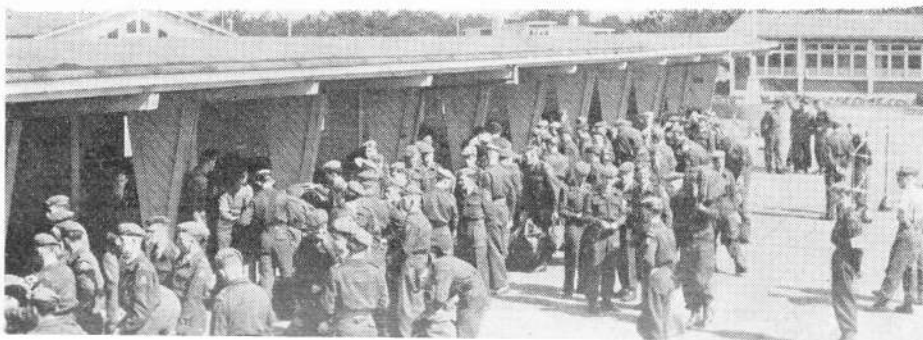
Deskundige ogen bekijken de P.S.U.

kaartenbak moet zijn naam voorkomen en zijn controlestaat ligt bij de hand. Hij wordt doorgelicht, moet nieuwe voorschriften ontvangen, indien nodig kleding omwisselen in het P.D.P. (plaatselijk depot P.S.U.), er moet een bed voor hem klaar staan en hij gaat wapens in ontvangst nemen. Natuurlijk is er op hem gerekend met de maaltijden.

Ten behoeve van de reserve-officieren der drie gevechtsgroepen, die moeten opkomen, is een boek van ongeveer 100 gestencilde bladzijden gemaakt, dat hun tevoren is toegezonden. Zij vinden daarin alles vermeld, per onderwerp alfabetisch gerangschikt, wat hun in de komende weken te pas kan komen.

Deze complete handleiding, uitgedokterd op grond van de ervaring uit vorige herhalingsoefeningen, heet „administratieve aanwijzingen” en betekent voor de betrokken reserve-officier een waardevol bezit.

Keren we terug naar soldaat Jan de Vries.

Druk werk voor de administrateurs

Hij is op deze eerste dag door de administratieve molen gedraaid. De volgende dag moet hij met zijn onderdeel gaan oefenen. Maar daarvoor is nodig (taak van de S 4) dat alles bedrijfsklaar aanwezig is om deze oefeningen mogelijk te maken. Dus: wapens, voertuigen, radio-toestellen, keukenuitrusting. In de voorafgaande weken is een ontzaglijke stroom van materieel uit de mobilisatie-opslagplaatsen naar de opkomstcentra gevloeid. Dit waren niet alleen tanks en kanonnen, maar ook de onderhoudsmiddelen tot en met het flanellen lapje voor het doorhalen van het geweer. Dat waren drittonners en jeeps, baily-materieel, maar ook chirurgische apparatuur, tandartsbenodigdheden enz.

Maar met militairen en materieel alléén komt men er niet. Er moet een oefenprogramma zijn (taak van de S 3). Allereerst een programma voor de reserve-officieren en dpl. onderofficieren, die bij de vooropkomst behoren. Alle wapens en dienstvakken zijn hierbij vertegenwoordigd en voor elke categorie van elk wapen en elk dienstvak moeten een of meer cursussen worden ontworpen. Brandende vragen zijn daarbij: wat zal er behandeld worden, wie zal het behandelen en waar moet het gebeuren?

Grote hap komt op

DAN komt na een dag of tien de „grote hap” op. De hiervóór genoemde reserve-officieren en dpl. onderofficieren moeten dan zóver ingeschoten zijn, dat ze zelf als instructeur kunnen optreden. Maar tevoren zijn blokprogramma's opgesteld, oefen- en schietterreinen moesten worden verdeeld, grote oefeningen door middel van stencils en kaarten schriftelijk voorbereid. Kamers vol met stencils, muren van onder tot boven behangen met blokprogramma's, zo ziet het domein van de S 3 er uit, aan de vooravond van een herhalingsoefening. Elk telefoontje kan een wijziging in het oefenprogramma veroorzaken, die vaak slechts met veel pijn en moeite kan worden gerealiseerd. En dan zijn er ook nog van die eenmansopleidingen, zoals die voor bulldozer-bestuurder, monteur-girostabilisator, vleeshouwer, stenograaf, om er enkele te noemen, waarvoor onderdak gezocht moet worden bij bestaande opleidingen elders in den lande.

Want primair bij deze herhalingsoefeningen is dat de man functioneel komt op de plaats waar hij hoort. Daarnaast: de vorming van de onderdelen van de gevechtsgroep.

Dat daarbij alles terdege moet kloppen: dat Jan de Vries, als hij dinsdag komt, woensdag gereed is met alle administratieve beslommeringen, dat hij daarna de opleiding ontvangt die hij nodig heeft en geen moment het idee krijgt dat hij voor niets uit het burgerleven werd geroepen... dat zijn de inderdaad zwaarwegende zorgen van het schaarse personeel der kernstaven, dat daartoe maanden en maanden te voren van vroeg tot laat in de weer is geweest!

Kijkje in het P.D.P.

KEREN wij terug naar de legerplaats Budel, waar alles op deze mooie voorjaarsdag als op roltjes liep. In een der grote loodsen was het P.D.P., het plaatselijk depot PSU, ingericht door de goede zorgen van de Intendance compagnie Zuid uit Breda. Zo'n depot is in feite één groot warehouse, waar men alle artikelen welke tot de persoonlijke standaarduitrusting van de soldaat behoren in veelvoud vindt opgestapeld.

Wapens worden in ontvangst genomen

Achter lange tafels zitten bij uitstek deskundige militaire schoenmakers en kleermakers, die vaak in lopende-band-tempo voor de dienstplichtigen belangrijke beslissingen moeten nemen, nl. of het „rekening man” dan wel „rekening rijk” zal zijn!

Want elke soldaat moet hier met zijn

Afscheid van 3 Div.

ZOALS men in dit artikel kan lezen, is dezer dagen de derde Divisie als zodanig opgeheven. In haar plaats komen drie zelfstandige gevechtsgroepen, de 31e, 32e en 33e, die dit jaar voor herhalingsoefeningen onder de wapenen worden geroepen.

Nu 3 Div. uit onze Koninklijke Landmacht verdwijnt, past het een enkel woord ten afscheid te schrijven.

Deze divisie, in september 1951 opgericht, onder commando van generaal-majoor J. A. A. Sitsen, die in november van dat jaar werd opgevolgd door generaal-majoor J. G. Warringa, heeft in onze legerorganisatie een belangrijke functie vervuld. Zij nam deel aan de grote intergeallieerde legermanoeuvres van 1952 (Hold Fast) welke in Duitsland werden gehouden.

In 1953 hield zij de befaamde mobilisatie-oefening „Drietand”, waarbij aangetoond werd, dat een mobilisabele divisie in drie dagen tijds paraat in haar opstellingen kon staan.

Daarna volgden nog twee herhalingsoefeningen, in 1954 en in 1956, die de goede reputatie van 3 Div bevestigden. Dank zij regelmatig gehouden streekbijeenkomsten bleef de hechte onderlinge band, gesmeed gedurende de eerste oefening, bestaan.

Generaal-majoor Warringa werd in 1955 als commandant opgevolgd door generaal-majoor A. J. A. Pereira, die in 1958 op zijn beurt het commando overdroeg aan generaal-majoor E. E. Holle. Nu 3 Div verdwijnt, moge gezegd worden, dat zij steeds een sieraad van onze Koninklijke Landmacht is geweest!

PSU voor de draad komen en dan maakt men wel eens vreemde dingen mee. Daar zijn knapen — zo vertelde men ons — die alles keurig in orde hebben. Maar er zijn ook, waarbij de PSU net zo uit de plunjezak komt, als ze er twee of drie jaar geleden bij het afzwaaien werd ingesmeten! Hoe alles er dan uitziet laat zich denken.

De schoenen zijn soms tot op de binnenzolen versleten. We zagen een paar, waar men dwars doorheen kon kijken. Die waren blijkbaar intensief gebruikt voor niet-militaire doeleinden, want de metselkalk zat er nog aan. In die gevallen wordt wel een nieuw paar schoenen verstrekt, maar met de notitie erbij: RM, oftewel rekening man!

Dan kwamen er knapen opdraven die in de afgelopen jaren aanmerkelijk in omvang waren toegenomen, zodat niet alle knopen van het uniform het overeenkomstige knoopsgat vermochten te bereiken. Voor hen kwam de militaire kleermaker in het geweer, die vakkundig de maten opnam voor een nieuw uit te reiken „eerste grijs”.

Zo werd in dit PDP nauwgezet de PSU van elke dienstplichtige aangevuld of vernieuwd. Daarna moesten de wapens in ontvangst worden genomen, gasmaskers en andere nuttige zaken en aan het einde van deze drukke dag waren de meeste soldaten gereed om met het oefentableau, dat de volgende 24 dagen in beslag zou nemen, te beginnen. R.

In de rij voor de doorlichting